ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 15.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, *22-го Февраля* — 1846 — *Wilno* PIĄTEK, *22-go Lutego.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 15 Февраля.

Высочайшими Грамотами, данными въ Палермѣ, 21-го и 27-го Ноября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: Ордена Св. Анны 1-й степени, состоящій при Его Императорскомъ Высочествѣ, Главномъ Начальникѣ Военно-Учебныхъ Заведеній, Попечитель Воронежскаго Михайловскаго Кадетскаго Корпуса, Генералъ-Маіоръ *Чертковъ*, и Ордена Св. Станислава 1-й степени, Генералъ-Маіоры: Начальникъ Штаба Гренадерскаго Корпуса, *Катенинъ*, и Владикавказскій Комендантъ, *Нестеровъ*.

— Высочайшими Грамотами, 20-го Ноября, Генералъ-Маіоры Королевско-Сицилійской службы: Командиръ Кавалерійской Бригады, *Росси*, и Командиръ Пѣхотной Бригады, *Проніо*, Всемилости-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 15 go Lutego.

Przez Najwyższe Dyplomata, dnia 21-go i 27-go Listopada, w Palermo wydane, Najłaskawiéj mianowani zostali Kawalerami: Orderu Św. Anny klassy 1-éj, zostający przy Jego Cesarskiej Wysokości, Głównym Naczelniku Zakładów Wojenno-Naukowych, Kurator Michajłowskiego Korpusu Kadetów w Woroneżu, Jenerał-Maior *Czertkow*, i Orderu Św. Stanisława klassy 1-éj, Jenerał-Majorowie: Naczelnik Sztabu Korpusu Grenadjerskiego, *Katenin*, i Komendant Władikaukazu, *Nesterow*,

— Przez Najwyższe Dyplomata, z dnia 20-go Listopada, Jenerał-Majorowie wojsk Królewsko-Sycylijskich, Dowódzca Brygady Jazdy, *Rossi*, i Dowódzca Brygady Pieszéj *Pronio*, Najłaskawiéj mianowani zostali Kawa-

СМѢСЬ.

Законы о хлѣбѣ въ Англіи.

По поводу начинающихся въ англійскомъ парламентѣ совѣщаній, по предложенному сэръ Робертомъ Пилемъ, проекту относительно хлѣбныхъ законовъ, которые уже такъ давно въ этой странѣ занимаютъ почти исключительно вниманіе правительства и публики, считаемъ не излишнимъ возобновить въ памяти нашихъ читателей этотъ предметъ, то есть, изложить содержаніе, направленіе и исторію этихъ законовъ.

Англійскіе хлѣбные законы, которые самыми даже беспристрастными англійскими политиками и экономистами называются: *злоупотребленіемъ выше всѣхъ злоупотребленій*, не принадлежатъ къ тѣмъ первоначальнымъ ошибкамъ англійскаго законодательства, которыхъ понынѣ много еще встрѣчается; напротивъ того, начало ихъ относится къ новѣйшихъ временамъ. Почти до окончанія минувшаго столѣтія отпускъ хлѣба изъ Англіи далеко превосходилъ количество привоза; не смотря однако на это, уже въ 1670 году признано необходимымъ установить охранительную пошлину въ пользу внутренняго земледѣлія, съ цѣлію улучшить его состояніе, и сдѣлать земледѣльческую промышленность главнымъ основаніемъ богатства страны. На сей конецъ запрещенъ привозъ иностраннаго хлѣба до тѣхъ поръ, пока цѣна пшеницы въ Англіи возвысится до 53 шилинговъ (шилингъ 30 коп. сер.) за квартеръ (94 гарнца); начиная съ этой цѣны, до 80 шилинговъ, установлена пошлина въ 8 шил. съ квар-

ROZMAITOŚCI.

Prawa zbożowe w Anglii.

Przy rozpoczynających się w Parlamencie angielskim obradach nad wnioskiem Sir Roberta Peel, względem praw zbożowych, które już od tak dawna w tym kraju wyłącznie prawie uwagę publiczności i rządu zajmują, sądzimy iż pożądaném będzie dla czytelników naszych, odświeżyć w pamięci ten przedmiot: treść, naturę i dzieje tych praw, cośmy już raz przed pięcią laty w piśmie naszém, podług najlepszych źródeł, pokrótce skreślili.

Prawa te, które sami bezstronni politycy i ekonomiści angielscy zowią: *nadużyciem nad nadużyciami*; nie należą do owych pierwiastkowych błędów angielskiego prawodawstwa, których po dziś dzień tyle jeszcze zostaje; lecz owszem w nowszych dopiéro czasach wzięły swój piérwszy początek. Do końca prawie przeszłego wieku, wywoz zboża z Anglii przewyższał znacznie ilość przywozu; mimo to wszakże, już w roku 1670 uznano za potrzebę ustanowić cło opiekuńcze na korzyść krajowego rolnictwa, ażeby stan jego podnieść i przemysł rolniczy uczynić główną podstawą pomyślności kraju. Zabroniono więc wprowadzać zagraniczne zboże, dopókiby cena pszenicy w kraju nie doszła 53 szylingów (szyling 2 zł. pol.) za kwarter (94 garce nasze); odtąd też do ceny 80 szylingów, naznaczono cło po 8 szyl. na kwarter od pszenicy zagranicznéj; dopiéro gdyby cena przeszła 80 szyl. przywóz obcego zboża miał być całkiem wolny. Na inne także gatunki zbóż nałożono stosunkowe cło, podług rozmaitych cen w kraju; że jednak pszenica stano-

вѣйше пожалованы Кавалерами Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава 1 й степени.

— Высочайшею Грамотою, 21-го Ноября, Командиръ 1-й Бригады 2 й Гренадерской Дивизіи, Генералъ-Маіоръ *Смиттенъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава 1-й степени.

—

Почетный Членъ Демидовскаго Дома Призрѣнія Трудящихся, Коммерціи Совѣтникъ *Пономаревъ*, желая выразить чувства вѣрноподданническаго усердія и преданности, по случаю помолвки Ея Императорскаго Высочества Великой Княжны Ольги Николаевны съ Его Королевскимъ Высочествомъ Наслѣднымъ Принцемъ Виртембергскимъ, предложилъ Демидовскому Дому Призрѣнія Трудящихся раздать на его счетъ 6,000 *порцій* пищи бѣднымъ.

Государь Императоръ, на всеподданнѣйшемъ докладѣ о семъ Шефа Жандармовъ, Генералъ-Адъютанта Графа Орлова, въ 25-й день сего Января собственноручно написать соизволилъ: „*искренно благодарить*."

—

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ, въ случаѣ подачи Офицерами, уволенными изъ Строительнаго Отряда, просьбъ объ опредѣленіи ихъ вновь на службу въ Корпусъ Инженеровъ Путей Сообщенія, принимать въ этотъ Корпусъ не иначе, какъ съ пониженіемъ чина, въ которомъ состояли на службѣ.

—

Въ губернскихъ вѣдомостяхъ напечатано циркулярное предписаніе Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, на имя начальниковъ губерній, слѣдующаго содержанія: „Въ городѣ Зубцовѣ, Тверской Губерніи, истреблено пожаромъ, въ Іюлѣ 1845 года, 52 обывательскихъ дома, рядъ каменныхъ лавокъ и нѣсколько другихъ строеній. Убытокъ отъ пожара исчисленъ въ 90,913 рублей серебромъ.

„По представленію моему Комитету Гг. Министровъ, Государь Императоръ, въ слѣдствіе Положенія онаго, Высочайше повелѣть соизволилъ: для оказанія пособія пострадавшимъ отъ пожара жителямъ, посредствомъ добровольныхъ приношеній, открыть повсемѣстную въ губерніяхъ подписку, съ назначеніемъ для оной годоваго срока."

lerami Cesarsko-Królewskiego Orderu Św. Stanisława klassy 1-éj.

— Przez Najwyższy Dyplomat, z dnia 21-go Listopada, Dowódzca 1-éj Brygady, 2-éj Grenadjerskiéj Dywizyi, Jenerał Major *Smitten*, Najłaskawiéj mianowany został Kawalerem Cesarsko Królewskiego Orderu Św. Stanisława klassy 1-éj.

—

Członek Honorowy Demidowskiego Domu Przytułku pracujących, Radzca handlowy *Ponomarew*, pragnąc wynurzyć uczucia wiernego poddanego gorliwości i poświęcenia, z powodu zaręczyn Jéj Cesarskiéj Wysokości Wielkiéj Xiężniczki Olgi Nikołajewny z Jego Królewską Wysokością, Następcą Tronu Wirtembergskim, prosił Demidowski Dom Przytułku pracujących, o rozdanie na koszt jego, 6,000 *porcyj* dla ubogich.

Najjaśniejszy Cesarz Jego Mość, na najpoddanniejszem przełożeniu o tem Szefa Żandarmów, Jenerał Adjutanta, Hrabi Orłowa, dnia 25-go b. m., własnoręcznie napisać raczył: „*uprzejmie podziękować*."

—

Jego Cesarska Mość Najwyżéj rozkazać raczył, ażeby uwolnieni z Budowniczego Oddziału Officerowie, którzy podadzą prośbę o przyjęcie ich znowu na służbę do Korpusu Inżynierów Kommunikacyi Dróg, przyjmowani byli do Korpusu nie inaczéj, jak z poniżeniem rangi, w któréj zostawali na służbie.

—

W Gazetach Gubernialnych wydrukowany okólnik P. Ministra Spraw Wewnętrznych do Naczelników Gubernii treści następującéj: „W mieście Zubcowie, w Twerskiéj Gubernii, w Lipcu 1845 roku pożar zniszczył 52 domy, szereg kram murowanych i kilka innych budowli. Straty przez ten pożar zrządzone podają na 90,913 rubli srébrem.

„Na uczynione przezemnie przedstawienie Komitetowi PP. Ministrów, Jego Cesarska Mość, w skutek postanowienia tegoż Komitetu, Najwyżéj rozkazać raczył: dla okazania wsparcia nieszczęśliwym pogorzelcom przez dobrowolne ofiary, otworzyć we wszystkich guberniach składki, które mają trwać przez rok jeden."

тера иностранной пшеницы; но если бы цѣна превзошла 80 шил., то дозволялся безпошлинный привозъ иностраннаго хлѣба. Также и всѣ другіе роды зерноваго хлѣба обложены пошлиною сообразно цѣнамъ въ Англіи; но такъ какъ пшеница составляютъ главную статью торговли привозным хлѣбомъ, то мы объ ней только и будетъ говорить.

Спустя сто лѣтъ послѣ этого, именно въ 1773 году, когда внутреннее земледѣліе дошло до высокой степени усовершенствованія и не нуждалось уже въ покровительствѣ, сдѣлано значительное ограниченіе въ вышесказанной таможенной системѣ, такъ что при цѣнѣ пшеницы въ Англіи въ 48 шил., привозъ ея изъ-за границы почти совершенно былъ свободенъ. Это продолжалось лѣтъ около 20; но въ 1791 году удалось владѣльцамъ земель опять стѣснить эту свободу торговли. Привозная пошлина до цѣны пшеницы въ 50 шил. опредѣлена въ 24½ шил; а при цѣнѣ отъ 50 до 54 шил. понижалась до ½ шил. съ квартера.

Охранительная пошлина еще болѣе увеличена въ 1801 году. Плата по 24½ шил. съ квартера, осталась до цѣны въ 63 шил.; при цѣнѣ же въ 66 шил., пошлина уменьшалась до 2½ шил., и уже при цѣнѣ, превосходящей 66 шил., понижалась только до ½ шил. съ квартера. Но наступившее военное время до такой степени подняло цѣны на хлѣбъ въ Англіи, что съ 1805 до 1815 года тамъ платили за квартеръ пшеницы отъ 80 до 120 шил.; по сему привозъ иностраннаго хлѣба былъ совершенно свободенъ.

Вскорѣ однако по окончаніи войны, бывшая охранительная пошлина признана недостаточною, и парламентъ, по предложенію Г. Робинсона,—нынѣшняго лорда Рейпона,—утвердилъ законъ, по силѣ котораго привозъ иностраннаго хлѣба, хотя дозволенъ во всякое время, но этомъ хлѣбъ долженъ былъ оставаться въ магазинахъ (подъ такъ называемымъ *Ко-*

wi zawsze główny artykuł przywozowego handlu zboża, o niéj tylko mówić będziemy.

Wiekiem poźniéj, w r. 1773, gdy już rolnictwo krajowe doszło do wysokiego stopnia udoskonalenia i nie potrzebowało tak wielkiéj opieki, umiarkowano znacznie powyższy systemat celny, tak, że przy cenie pszenicy w kraju 48 szyl., przywóz jéj z zagranicy prawie był całkiem wolny. Trwało to lat około 20; albowiem w r 1791 udało się właścicielom gruntowym zmniejszyć znowu tę swobodę handlu. Cło przywozowe aż do ceny 50 szyl. w kraju, naznaczono po 24½ szyl; od ceny 50 do 54 szyl. cło zniżało się do 2½ szyl.; przy cenie zaś 54 szyl. spadało aż do pół szylinga za kwarter pszenicy.

Bardziéj jeszcze podwyższono cło opiekuńcze w roku 1804 Opłata 24½ szyl. od kwarteru, pozostała aż do ceny 63 szyl.; przy cenie 66 szyl. zniżała się do 2½ szyl., a dopiéro przy cenie wyższéj nad 66 szyl., spadała do pół szylinga tylko za kwarter. Lecz następujące lata wojenne, tak dalece podniosły cenę zboża w Anglii, że od roku 1805 do 1815 za kwarter pszenicy płacono od 80 do 120 szyl.; przywóz więc zboża zagranicznego był zupełnie wolny w tym czasie.

Ale wdet po skończeniu wojny, dotychczasowe cło opiekuńcze uznano za niedostateczne, i Parlament, na wniosek P. Robinsona (dzisiejszego Lorda Ripon) uchwalił prawo, mocą którego, przywóz zboża zagranicznego został wprawdzie w każdym czasie dozwolony, ale to zboże dopóty powinno było zostawać w składach pod zamknięciem, (tak zwanym *Zamkiem Królewskim*), dopóki albo go wła-

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Францiя

Парижъ, 12 Февраля.

На засѣданіи палаты перовъ, третьяго дня, графъ Дарю предложилъ поправку къ первому параграфу постановленія касательно выдаваемыхъ, рабочихъ людямъ, письменныхъ видовъ; поправка сія передана на разсмотрѣніе коммиссіи. Палата депутатовъ утвердила того же дня первый параграфъ закона о подделкѣ вина, коимъ постановлено, что продающій поддѣльное вино, съ примѣсью вредныхъ для здоровья человѣческаго веществъ, подвергается тюремному заключенію отъ одного мѣсяца до двухъ лѣтъ, и платежу отъ 50 до 2,000 франковъ штрафа; а при употребленіи безвредныхъ веществъ, виновный подвергается тюремному заключенію, отъ шести дней до одного мѣсяца, и платежу отъ 16 до 300 франк. штрафа. Вино съ примѣсью вредныхъ веществъ выливается, а съ примѣсью безвредныхъ отсылается въ богоугодныя заведенія.

— Палата перовъ, продолжала вчера разсматривать проектъ закона, о письменныхъ видахъ рабочихъ людей. Къ первому параграфу сего закона предложилъ поправку генералъ Пернети, кромѣ предложенной уже графомъ Дарю. Обѣ сіи поправки переданы въ коммиссію которою сего дня представленъ будетъ палатѣ докладъ съ заключеніемъ, чтобы поправки сіи были отринуты.

— Въ палатѣ депутатовъ, генералъ Жакмино хотѣлъ вчера прочесть проектъ свой объ увеличеніи числа офицеровъ и унтеръ-офицеровъ парижской національной гвардіи: но такъ какъ по причинѣ приключившейся болѣзни онъ не могъ прибыть въ палату, то вмѣсто его прочелъ сей проектъ г нъ Шассиронъ, предваривъ, что въ слѣдующую Субботу генералъ Жакмино лично объяснитъ свое предложеніе. За симъ, военный министръ предложилъ проектъ постановленія, о назначеніи чрезвычайнаго кредита для Альжиріи, на расходы 1845 и 1846 гг. Послѣ того, палата продолжала разсматривать проектъ постановленія о поддѣлкѣ винъ. Г-нъ Гарнонъ предлагалъ, чтобы наказанія опредѣленныя первымъ параграфомъ закона, для виновныхъ въ поддѣлкѣ вина, примѣнены были и къ продавцамъ такого вина; но сему противились Гг. Дюранъ-де-Ромарантенъ и Теньеръ. Палата отвергнувъ сію поправку, утвердила еще, послѣ непродолжительныхъ преній, 2 и 3 параграфы сказаннаго закона.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Francya.

Paryż, 12 lutego.

Na onegdajszém posiedzeniu Izby Parów, Hrabia Daru przedstawił poprawkę do piérwszego artykułu prawa o xiążeczkach robotników, którą oddano kommissyi do roztrząśnienia. Izba Deputowanych przyjęła tegoż dnia piérwszy artykuł prawa przeciw fałszowaniu wina Artykuł ten stanowi, iż przedający wino fałszowane, jeżeli do tego użył materyałów zdrowiu szkodliwych, ma być karany więzieniem od miesiąca do lat dwóch, i zapłatą 50 do 2,000 fr.; w razie zaś użycia materyałów nieszkodliwych, kara więzienia ma trwać od sześciu dni do miesiąca, a kara pieniężna wynosi od 16 do 300 fr. Wino sfałszowane materyałami szkodliwemi ma być wylane; nieszkodliwe zaś będzie przesłane spitalom.

— Wczoraj, Izba Parów zajmowała się dalszemi rozprawami o xiążeczkach robotników. Do artykułu piérwszego, oprócz Hr Daru, przedstawił także poprawkę Jenerał Pernety. Obie oddano kommissyi, która, przedstawiając dziś Izbie sprawozdanie, ma żądać zarazem ich odrzucenia.

— W Izbie Deputowanych, wczoraj, Jenerał Jacqueminot miał odczytać swój wniosek o powiększeniu liczby oficerów i pod oficerów gwardyi narodowéj Paryzkiéj: ponieważ jednak słabość przeszkodziła mu znajdować się na posiedzeniu, przeto zastąpił go P Chassiron, oświadczając zarazem, że w Sobotę, Jenerał sam rozwinie swój wniosek. Następnie, Minister wojny przedstawił projekt do prawa o udzielenie kredytu nadzwyczajnego dla Algieryi, na lata 1845 i 1846: poczém Izba roztrząsała daléj prawo o fałszowaniu win. P. Garnon proponował, aby kary zatwierdzone na fałszerzy 1-m paragrafem, zastosowane były i do przedających sfałszowane wino: ale oparli się temu PP. Durand de Romorantin i Tesnieres. Izba odrzuciła tę poprawkę, i po krótkich rozprawach zatwierdziła jeszcze 2-gi i 3-ci paragraf w mowie będącego prawa.

ролевскимъ замкомъ) до тѣхъ поръ, пока хозяева не вывозили его или обратно за границу, или пока цѣны пшеницы на англійскихъ рынкахъ не доходили до 80 шил. за квартеръ. Въ такомъ случаѣ находившійся въ магазинахъ хлѣбъ могъ быть продоваемъ на внутреннихъ рынкахъ.

Не смотря на это, цѣны на хлѣбъ понижались, такъ что въ 1822 году должно было смягчить систему запрещенія. Въ законахъ этого года, а еще болѣе въ законахъ 1827 года, находятся первые начала существующихъ нынѣ пошлинъ, увеличивающихся или уменьшающихся въ обратномъ отношеніи, сообразно возвышенію или пониженію среднихъ цѣнъ хлѣба. И такъ, на основаніи закона 1822 года, разрѣшенъ привозъ иностранной пшеницы, если цѣна оной въ Англіи дойдетъ до 70 шил. за квартеръ, съ пошлиною по 12 шил. даже до цѣны въ 80 шил.; но въ первые три мѣсяца такого состоянія цѣнъ,—только съ пошлиною въ 17 шил. Далѣе при цѣнѣ отъ 80 до 85 шил.,—съ пошлиною въ 5 шил, но только въ первые три мѣсяца съ пошлиною въ 10 шил; наконецъ при цѣнѣ выше 85 шил., — съ пошлиною въ 1 шилингъ

Въ 1827 году Каннингъ предложилъ было биллъ о свободномъ привозѣ зерноваго хлѣба съ пошлиною въ 1 только шил, какъ скоро цѣна пшеницы поднимется до 70 шил.; но эта пошлина, при каждомъ пониженіи цѣны въ 1 шил, должна была увеличиваться. На основаніи одобренной добавочной статьи, предложенной лордомъ Веллингтономъ, законъ этотъ измѣненъ такимъ образомъ, что привозъ не прежде того долженъ быть дозволяемъ, какъ цѣна въ Англіи достигнетъ до 66 шил., и притомъ съ пошлиною въ 9 шил. съ квартера

Наконецъ въ 1828 году, во время министерства Веллингтона, предложенъ и принятъ имѣющій и донынѣ обязательную силу биллъ о зерновомъ хлѣбѣ

ściciele nie wywieźli nazad za granicę, albo też cena pszenicy na targach angielskich nie doszła 80 szyl, za kwarter. W takim dopiéro razie, złożone zboże mogło bydź przedawane na targach krajowych.

Pomimo to, ceny zboża spadały, tak, że w r. 1822 musiano znowu złagodzić systemat zakazowy. W prawie z tego roku, a bardziéj jeszcze w prawie z roku 1827, znajduje się piérwszy początek ceł teraz istniejących, podwyższających się lub zniżających w odwrótnym stosunku z podwyższaniem się lub zniżaniem średnich cen zboża. I tak, prawem z roku 1822 dozwolono przywozu obcéj pszenicy, jeżeli cena jéj w kraju dojdzie 70 szyl. za kwarter, z opłatą cła po 12 szyl. aż do ceny 80 sz., lecz w piérwszych trzech miesiącach tego stanu ceny z cłem 17 szyl. Daléj przy cenie od 80 do 85 szyl. z cłem 5 szyl., w piérwszych tylko 3 miesiącach z cłem 10 szyl.; nakoniec przy cenie wyższéj nad 85 szyl. z cłem 1 tylko szylinga.

W roku 1827 Canning wniósł był bil wolnego przywozu zboża z cłem 1 tylko szyl., skoro cena pszenicy dojdzie 70 szyl.; lecz cło te, przy każdém spadnieniu ceny o jeden szyling, podnosić się miało o dwa szylingi. Przez dodatek Lorda Wellingtona, który przyjęto, prawo to zmienione zostało w ten sposób, iż przywóz nie pierwéj miał być dozwolony aż cena w kraju dojdzie 66 szyl. i to nie z mniejszém cłem jak po 9 szyl. za kwarter.

W roku nakoniec 1828, za ministerstwa Wellingtona, wniesiono i przyjęto obowiązujący dotychczas Bill zbożowy *(Korn-bill)*. Zboże obce nie jest nim właściwe zaka-

— Изъ Тулона отъ 5 Февраля пишутъ: пароходу *Vautour*, долженствовавшему выйти сегодня въ Альжиръ, дано по телеграфу знать, чтобы онъ обождалъ еще дня два, и приготовился принять на палубу нѣсколько войска. Слышно, что пароходъ сей отвезетъ въ Филиппъ-Виль отрядъ войска, назначеннаго для усиленія колонны, пострадавшей близъ Сетифа. Въ скоромъ времени будутъ отправлены туда же и другія войска, кои будутъ квартировать въ окрестностяхъ нашего города, до перевезенія ихъ поочередно въ Альжиръ. Паровый фрегатъ „Ореноко" выйдетъ, 10 числа, въ Альжиръ, съ корреспонденціею и отрядомъ въ 800 чел.

— Въ *Journal des Débats* сообщаютъ сегодня извѣстіе, что принцъ Омальскій въ скоромъ времени отправится также въ Африку.

— Извѣстія полученныя чрезъ Гавръ изъ Портъ-о-Пренса, отъ 1-го Января, сообщаютъ, что по причинѣ возникшихъ между президентомъ Пьерротомъ, и французскимъ генеральнымъ консуломъ Левассеромъ, недоразумѣній, послѣдній, снявъ 31 минувшаго Декабря, французскій флагъ съ консульскаго дома, прибылъ на фрегатъ *Thetis*. Кромѣ фрегата, въ гавани Портъ-о-Пренсъ находятся еще корветъ *Blonde* и пароходъ *Tonnère*.

— Изъ сравненія числа французскихъ и англійскихъ флотскихъ офицеровъ оказывается, что въ Англіи на каждый корабль приходится въ сложности по 7 офицеровъ, а во Франціи по 4½.

— Король подарилъ музею натуральной исторіи: 1 льва, 2 страусовъ и 3 газеллей, присланныхъ Его Величеству отъ марокскаго Султана въ подарокъ.

— Съ острова Бурбона увѣдомляютъ, что Мадагаскарская Королева, не перестаетъ враждебно дѣйствовать противъ Франціи и Англіи.

— Кардиналъ Латуръ д'Овернь выѣхалъ въ Римъ.

— Въ Марсели, зима была столь умѣренна и кратковременна, что тамъ уже поспѣли: зеленый горохъ, спаржа и другая зелень.

— Вчера разнесся слухъ, что министры, по совѣщаніи съ членами палатъ, расположенными къ министерству, положили пріостановить предложеніе проекта о назначеніи содержанія герцогу Немурскому.

— Г. Сенъ-При представилъ вчера проектъ на счетъ перемѣны рентовъ, въ коемъ требуетъ, дабы вырученная, вслѣдствіе этой перемѣны, сумма, обращена была въ пользу уменьшенія пошлины на соль.

13 *Февраля.*

Вчера, происходило засѣданіе совѣта министровъ, подъ предсѣдательствомъ Короля.

— Z Tulonu piszą, pod datą 5-go lutego: „Parostatek *Vautour*, mający dziś odpłynąć do Algieru, otrzymał rozkaz telegrafem, aby opóźnił swój wyjazd o dni dwa, i przygotował się do zabrania wojska na swój pokład. Słychać, że statek ten powiezie do Philipeville oddział, przeznaczony dla kolumny, która tak znaczne straty poniosła pod Setif. Wkrótce odpłyną tam także i inne oddziały, które mają stać w okolicach naszego miasta, póty, póki na nie kolej przewiezienia nie nadejdzie. Fregata parowa *Orenoque* odpłynie 10-go do Algieru: oprócz korespondencyi zabierze na swój pokład 800 żołnierzy."

— *Journal des Débats* udziela dziś także wiadomość, iż Xiążę Aumale wkrótce odpłynie do Afryki.

— Wiadomości nadeszłe przez Havre z Port-au-Prince, pod datą 1-go stycznia, donoszą, że w skutku nieporozumienia między Prezydentem Pierrot i francuzkim Konsulem jeneralnym P. Levasseur, ostatni, zdjął 31-go grudnia banderę francuzką z Konsulatu i sam wsiadł na fregatę *Thetis*. Oprócz téj fregaty, w przystani Port-au-Prince znajduje się jeszcze korweta *Blonde* i parostatek *Tonnere*.

— Z porównawczego przeglądu liczby oficerów okrętowych angielskich i francuzkich, pokazuje się, że w Anglii w przecięciu na jeden okręt przypada 7 oficerów, we Francyi zaś 4½.

— Król podarował dla muzeum historyi naturalnéj zwierzęta, nadesłane mu w podarunku przez Cesarza Marokkańskiego, a mianowicie lwa, dwa strusie i trzy gazelle.

— Z wyspy Bourbon donoszą, że Królowa Madagaskaru nie zaprzestaje kroków nieprzyjaznych przeciw Francyi i Anglii

— Kardynał Latour d'Auvergne wyjechał do Rzymu.

— W Marsylii zima tak jest łagodna, że tam mają już karczochy, groch zielony i szparagi gruntowe.

— Wczoraj rozeszła się wieść, że Ministrowie, po naradzie z członkami Izb, najbardziéj gabinetowi przychylnymi, raz jeszcze postanowili odroczyć przedstawienie projektu o dotacyi.

— P. de St. Priest przedstawił wczoraj wniosek w przedmiocie przemiany rent, w którym żąda, aby fundusze, które skutkiem téj przemiany, wrócą do dyspozycyi rządu, użyte zostały na zmniejszenie podatku od soli.

Dnia 13 lutego.

W dniu wczorajszym, odbywała się rada gabinetowa, pod przewodnictwem Monarchy

---

(*Korn-bill*). Закономъ симъ не воспрещенъ собственно привозъ иностраннаго хлѣба; но пошлина измѣняется въ обратномъ отношеніи съ цѣною: понижается при увеличеніи цѣны, и увеличивается при пониженіи оной. Такъ напримѣръ, если квартеръ пшеницы стоитъ отъ 62 до 63 шил., пошлина съ квартера иностранной пшеницы составляетъ $24\frac{3}{4}$ шил. (8 пенсовъ). Съ каждымъ увеличеніемъ цѣны въ 1 шил., пошлина также понижается на 1 шил. до цѣны въ 68 шил., при чемъ пошлина полагается въ $18\frac{1}{2}$ шил. При цѣнѣ въ 69 шил., пошлина назнач. въ $16\frac{3}{4}$ шил. Первое возвышеніе этой цѣны въ 1 шил., понижаетъ пошлину до $13\frac{3}{4}$ шил., второе до $10\frac{3}{4}$ шил., третье до $6\frac{3}{4}$ шил., четвертое же до $2\frac{3}{4}$ шил. Наконецъ когда цѣна дойдетъ до 73 шил., пошлина должна ограничиваться только 1 шил. Пошлины на овесъ, ячмень и проч., установлены на этомъ же основаніи. Здѣсь должно упомянуть, что опредѣленіе количества пошлины производится по шестинедѣльной средней цѣнѣ на хлѣбъ.

Объ этой таможенной системѣ, извѣстный англійскій статистикъ Мэкъ-Куллочь говоритъ слѣдующее: „При относительномъ числѣ нашего народонаселенія, до сихъ поръ мы никогда не могли покупать собственнаго зерноваго хлѣба по той цѣнѣ, по какой можно было получать оный изъ-за границы. Но такъ какъ слишкомъ стѣснительная пошлина недопускаетъ иностраннаго хлѣба на наши рынки, пока цѣна внутренняго не увеличится до чрезмѣрности, то изъ сего слѣдуетъ, что въ годы недостатка и неурожаевъ, цѣна эта дѣлается слишкомъ высокою, въ годы же изобилія, отпускъ хлѣба за границу не можетъ имѣть мѣста до тѣхъ поръ, пока цѣна его внутри не сдѣлается слишкомъ малою. Въ томъ и въ другомъ случаѣ пошлина эта равно вредна какъ для земледѣльцевъ, такъ и для прочихъ

zane, ale cła zmieniają się w stosunku odwrótnym z ceną; spadają kiedy się cena podwyższa, podwyższają się gdy cena spada. I tak np.: gdy kwarter pszenicy kosztuje 62 aż do 63 szyl., cło od kwarteru zagranicznéj wynosi $24\frac{3}{4}$ (8 pensów). Z każdém podniesieniem się ceny o 1 szyl. cło zniża się również o 1 szyl. aż do ceny 68, przy któréj cło jest $18\frac{1}{2}$ szyl. Przy cenie 69 szyl., cło jest $16\frac{3}{4}$ szyl. Piérwsze podniesienie się nad to ceny o 1 szyl., zniża cło do $13\frac{3}{4}$ szyl.; drugie do $10\frac{3}{4}$ szyl.; trzecie do $6\frac{3}{4}$ szyl.; czwarte zaś do $2\frac{3}{4}$ szyl. Nakoniec gdy cena dojdzie 73 szyl., cło wynosi tylko 1 szyling. Cła od owsa, jęczmienia, etc. urządzone są na tejże saméj zasadzie. Tu należy wspomnieć, że oznaczenie ilości cła, dzieje się zawsze podług sześcio-tygodniowéj średniéj ceny zboża.

O tym systemacie celnym mówi sławny angielski statystyk Mac-Culloch: „Przy stosunkowéj liczbie naszéj ludności, nigdy dotąd nie byliśmy w stanie produkować zboża po téj cenie, po jakiejby je z obcych krajów można było sprowadzić. Gdy więc zbyt wielkie cło zamyka targi nasze obcemu zbożu, dopóki cena krajowego stosunkowo zbyt wysoko się nie wzniesie; idzie zatém, że w latach niedostatku i nieurodzajów, cena ta wznosi się bardzo wysoko; w latach zaś obfitości, wywóz zboża za granicę, dopóty nie może mieć miejsca, dopóki chyba cena jego w kraju nazbyt nizko nie spadnie. W jednym i w drugim razie cło to równie jest szkodliwe dla rolników jak i dla innych klass ludu; dla piérwszych, iż staje się zawadą do wyprowadzenia zbytkowego zboża za granicę w latach obfitych; dla drugich, iż utrudnia przywóz w latach niedostatku. Oprócz tego, sam sposób w jaki się to cło oznacza i ustana-

— Палата депутатовъ собралась вчера, въ полдень, въ своихъ отдѣленіяхъ, для временнаго разсмотрѣнія проектовъ закона относительно требуемыхъ суммъ: 1,000,000 фр. на тайные расходы и 300,000 фр. для богоугодныхъ заведеній. Въ нѣкоторыхъ отдѣленіяхъ пренія были весьма жарки, преимущественно при выборахъ коммиссаровъ. Оппозиція только въ двухъ отдѣленіяхъ успѣла избрать своихъ кандидатовъ. Въ 8 мъ отдѣленіи избранъ Г Гаванъ большинствомъ 19 голосовъ противъ 18, которые получилъ консервативный кандидатъ Эм Пулле. Во 2 мъ отдѣленіи оппозиціонный кандидатъ Г. Айли, получилъ 20 голосовъ, тогда какъ Г Латурнель, министерскій кандидатъ, имѣлъ ихъ только 17. Семь другихъ коммиссаровъ принадлежатъ къ консервативной партіи. Относительно предложенія Маркиза Сенъ-При о перемѣнѣ 5-ти процентныхъ рентовъ, въ отдѣленіяхъ сдѣлано также постановленіе; четыре отдѣленія, не смотря на сопротивленіе министра финансовъ, объявили себя въ пользу публичнаго чтенія онаго въ палатѣ, что непремѣнно и послѣдуетъ. Составлена также коммиссія для разсмотрѣнія проекта, требующаго 300,000 франк. для богоугодныхъ заведеній.

— На сегодняшнемъ публичномъ засѣданіи палаты депутатовъ, сперва маркизъ Сенъ-При прочелъ свой проектъ на счетъ перемѣны рентовъ; соображеніе сего проекта отсрочили до 23-го числа с. м. За симъ президентъ, по согласію палаты, опредѣлилъ очередь проектамъ, долженствующимъ поступить на соображеніе въ слѣдующія засѣданія.

— На вчерашнемъ засѣданіи палаты депутатовъ принятъ, съ добавочными статьями, проектъ закона противъ подделки вина, большинствомъ 151 голоса противъ 88.

— Военный министръ, г нъ Моленъ-де-Сенъ-Іонъ, объявилъ палатѣ депутатовъ, что дѣйствующая армія въ Альжиріи, состоявшая по 1 Декабря истекшаго года изъ 96,381 чел., кромѣ полковъ изъ туземцевъ, оставлена будетъ и на текущій годъ въ томъ же составѣ; но какъ на содержаніе войскъ въ Альжиріи по бюджету назначено жалованья только на 60.000 человѣкъ, то министръ потребовалъ прибавки 25,000,000 франковъ.

— Съ острова Мальты, отъ 5 Февраля, увѣдомляютъ о прибытіи туда Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Константина Николаевича, изъ Палермо. На другой день Его Высочество намѣревался отплыть на востокъ.

— Izba Deputowanych zgromadziła się wczoraj w południe w swych biurach, końcem tymczasowego roztrząśnienia projektów do prawa względem żądanych summ: miliona fr na tajne wydatki i 300,000 fr. dla zakładów dobroczynnych. W niektórych biurach były nader żywe rozprawy, mianowicie przy wyborach Komissarzy. Wszakże w dwóch tylko biurach udało się oppozycyi osiągnąć wybor swych kandydatów. W 8 m biurze wybrany został P. Havin większością głosów 19 przeciw 18, które otrzymał konserwacyjny kandydat, Em. Poullet. W 2-m biurze kandydat oppozycyjny, P. Aylies otrzymał 20 głosów, gdy P. Latournelle, kandydat konserwacyjny, miał ich tylko 17. Siedmiu innych mianowanych Komissarzy należy do konserwatystów. Względem wniosku Margr. St Priest o zamianę 5 proc. renty powzięto także w biurach postanowienie. Cztéry biura, pomimo oporu Ministra skarbu, oświadczyły się za publicznem jego odczytaniem w Izbie, co też przeto będzie miało miejsce. Mianowano także komissyę do roztrząśnienia projektu żądającego 300,000 fr. dla instytutów dobroczynnych.

— Na dzisiejszém publicznem posiedzeniu Izby Deputowanych, odczytał naprzód Margrabia St. Priest swój wniosek względem zamiany renty. Roztrząsanie jego odłożono na dzień 23 b. m. Następnie Prezes za przychyleniem się Izby oznaczył kolej projektów mających się roztrząsać na następnych posiedzeniach.

— Na wczorajszém posiedzeniu Izby Deputowanych przyjęty został z dodatkami projekt do prawa przeciw fałszowaniu wina, większością głosów 151 przeciw 88.

— Minister wojny, P. Moline de St. Yon, oświadczył w Izbie Deputowanych, że czynne wojsko w Algieryi, nie licząc w to krajowców, składało się, w d. 1-m grudnia 1845 r., z 95,381 ludzi, i że taka sama siła w roku bieżącym zachowaną będzie. Że zaś oddzielny budżet dla Algieryi obejmuje tylko żołd dla 60,000 wojska, Minister zatém żąda dodatku 25,000,000 fr.

— Donoszą z Malty, pod dniem 5-m lutego, że J. C. W. Wielki Xiążę Konstantyn Nikołajewicz przybył tam z Palermo. i miał nazajutrz na wschód odpłynąć.

классовъ народа; для первыхъ, потому, что препятствуетъ вывозу излишняго хлѣба за границу, при хорошемъ урожаѣ, для вторыхъ потому, что затрудняетъ привозъ во время неурожая. Сверхъ сего, и способъ взиманія сей пошлины, весьма увеличиваетъ опасность этого рода торговли. Если бы пошлина была постоянная, то купецъ, доставляющій хлѣбъ, имѣлъ бы въ виду одну только опасность: пониженіе цѣнъ; между тѣмъ какъ теперь онъ подверженъ двойной,— именно: пониженію цѣнъ и еще неразлучному съ этимъ— увеличенію пошлины." Для отвращенія сего зла и для предоставленія преимущества произведеніямъ внутренняго земледѣлія, этотъ же сочинитель подалъ первую мысль о *постоянныхъ пошлинахъ*, которую кабинетъ, партіи виговъ, лорда Мельбурна, а преимущественно тогдашній министръ внутреннихъ дѣлъ, лордъ Джонъ Россель, въ 1841 году, хотѣлъ привести въ исполненіе. Пошлина, которую онъ предлагалъ, должна была составлять съ квартера пшеницы 8 шилинговъ, — ржи 5 шил., — ячменя 4½ шил., овса 3⅓ шил и проч. Этотъ проектъ, не смотря на протестацію общества всегда требующаго совершеннаго уничтоженія хлѣбныхъ законовъ, почитался тогда либеральнымъ мнѣніемъ народа, но встрѣтилъ непреодолимое сопротивленіе со стороны партіи тори, требовавшей сохраненія прежнихъ законовъ, безъ всякой перемѣны, и руководимой преимущественно сэръ Робертомъ Пилемъ.

И такъ, прежде чѣмъ проектъ министровъ поступилъ на соображеніе парламента, сэръ Робертъ Пиль, на засѣданіи нижней палаты 27 го Мая, предложилъ мнѣніе, что „министры не пользуются довѣріемъ палаты." Послѣ продолжительныхъ и жаркихъ преній, балотировка по сему предложенію, послѣдовала только 5 го Іюня; 311 членовъ палаты объявило себя въ пользу министровъ, а 312 противъ нихъ. Торжествующій сэръ Робертъ Пиль,

wia, powiększa znacznie *ryzyko* tego rodzaju handlu. Gdyby cło było stałe, wprowadzający zboże kupiec, miałby przed sobą jedno tylko niebezpieczeństwo, spadek cen; kiedy tymczasem teraz, wystawiony jest na podwójne, to jest: na zniżenie cen i jeszcze na powiązane z niém powiększenie cła." Dla zaradzenia więc temu złemu, a razem dla zapewnienia pierwszeństwa płodom krajowego rolnictwa, tenże autor rzucił piérwszą myśl *ceł stałych*, którą właśnie wigowski gabinet Lorda Melbourne, a mianowicie ówczesny Minister spraw wewnętrznych. Lord John Russel, w roku 1841, do skutku doprowadzić zamierzał. Projektowane przezeń cło stałe, wynosić miało od kwartera pszenicy 8 szylingów, od żyta 5 szyl., od jęczmienia 4½ szyl, od owsa 3⅓ szyl. i t. d. Projekt ten, pomimo protestacyi Ligi, żądającéj zawsze zupełnego zniesienia praw zbożowych, miał za sobą naówczas liberalną opinią narodu, ale znalazł nieprzełamany opór w stronnictwie Torysów, obstającém za niezmienném utrzymaniem praw dawnych, a reprezentowaném głównie przez Sir Roberta Peela.

Jakoż, nim przyszło do roztrząsania w parlamencie wniosku Ministrów, tenże Sir Robert Peel, na posiedzeniu Izby Niższéj, d. 27 maja, wystąpił z wnioskiem, iż „Ministrowie nie posiadają zaufania Izby." Po długich i burzliwych rozprawach, głosowanie nad tym wnioskiem, nastąpiło dopiéro d. 5 czerwca: 311 członków Izby oświadczyło się za ministrami, a 312 przeciw. Tryumfujący Sir Robert Peel, śród śmiechu i oklasków swojego stronnictwa, zapytał ironicznie Ministrów, azali chcą

— Французскою академіею наукъ, избраны въ корреспонденты: по географическому отдѣленію, Г. Анатолій Демидовъ, а по отдѣленію сельскаго хозяйства, г-нъ Шиблеръ, профессоръ физики въ Тюбингенѣ.

— Въ Альжиріи свирѣпствуетъ злокачественная оспа. Больницы наполнены больными.

— Изъ Альжира получены извѣстія, отъ 5 Февраля. Абд-эль-Кадеръ угрожаетъ вторженіемъ на берега Сетифа. Маршалъ Бюжо 3 с. м. выступилъ противъ него. Генералы Бедо и Арбувиль, расположились у предѣловъ пустыни, для прикрытія центра края. Дѣйствія происходятъ въ разстояніи 50 или 60 миль отъ Альжира.

— Въ Тулонѣ поговариваютъ, что наступающею весною, французскій флотъ выйдетъ къ берегамъ Марокко; нѣтъ уже сомнѣнія, что французское правительство рѣшилось преслѣдовать Абд-эль-Кадера, даже въ предѣлахъ чужихъ владѣній. Послѣдствій предвидѣть невозможно.

14 Февраля.

Король, за нѣсколько дней предъ симъ, получилъ, какъ слышно, отъ англійской Королевы увѣдомленіе, что Ея Величество прибудетъ въ Іюнѣ мѣсяцѣ въ Парижъ на двѣ недѣли; въ продолженіе сего времени Королева посѣтитъ лучшіе королевскіе замки.

— Засѣданія обѣихъ палатъ не представляютъ ничего интереснаго; палата перовъ занималась разсмотрѣніемъ проекта закона о письменныхъ видахъ для ремесленниковъ; а палата депутатовъ разсматривала предложеніе о назначеніи суммы на постройку каналовъ. На послѣднемъ засѣданіи назначено 24 милл. фр. на окончаніе канала между рѣками Рейномъ и Марною, отъ Страсбурга до Витри. Пренія, по требованію 15½ милл. фр. на окончаніе канала между Тулузою и Кастелемъ, отсрочены до слѣдующаго засѣданія.

— Говорятъ, что принцъ Жуэнвильскій будетъ назначенъ начальникомъ флота въ Средиземномъ морѣ, состоящаго нынѣ подъ командою адмирала Персеваля-Дешена.

— Коммиссія, назначенная палатою депутатовъ для разсмотрѣнія проекта объ отпускѣ суммы, на тайные расходы въ 1846 году, избрала въ предсѣдатели маршала Себастіани, а въ секретари г-на Феликса Реаля. Въ слѣдующій Понедѣльникъ коммиссія будетъ имѣть совѣщаніе съ предсѣдателемъ кабинета, также съ министрами внутреннихъ и ино-

— Francuzka akademija umiejętności, w wydziale geograficznym, obrała swoim członkiem korrespondentem P. Anatola Demidowa; w wydziale zaś ekonomii wiejskiéj, takimże samym członkiem P. Schübler, professora fizyki w Tübindze.

— W Algieryi panuje nader niebezpieczna ospa. Szpitale są zapełnione chorymi.

— Mamy wiadomości z Algieru, z dnia 5-go lutego. Abd-el-Kader grozi wtargnieniem na brzegi Setifu: dotychczas bawi w posiadłościach plemienia Uled-Nail. Marszałek Bugeaud udał się 3-go przeciw Emirowi. Jenerałowie Bedeau i Arbouville zajęli brzeg pustyni, dla zakrycia środka kraju. Pole walki jest ledwie o 50 lub 60 mil francuzkich oddalone od Algieru.

— W Tulonie krąży pogłoska, że na przyszłą wiosnę, flota francuzka wysłana będzie ku brzegom Marokkańskim; pewną jest jednak rzeczą, że rząd przedsięwziął ścigać wszędzie Abd-el Kadera, chociażby się tenże udał do państw sąsiednich. Dalsze wypadki przewidzić się nie dadzą,

Dnia 14 lutego.

Przed kilku dniami Król miał otrzymać od Monarchini angielskiéj przyrzeczenie, że go odwiedzi w Paryżu, w miesiącu Czerwcu, i dwa tygodnie zabawi. Królowa Wiktorya zwiedzi w tym przeciągu czasu celniejsze zamki królewskie.

— Obrady obu Izb nie wiele były zajmujące; Izba Parów zajmowała się książeczkami legitymacyjnemi rzemieślników; Izba zaś Deputowanych, kredytem na budowę kanałów. Ostatnia uchwaliła 24 miliony fr. na ukończenie kanału między rzekami Renem i Marną, od Strasburga do Vitry. Rozprawy nad żądaniem 15½ milionów fr. na ukończenie kanału między Tuluzą i Castel, odłożone zostały do następnego posiedzenia.

— Xiążę Joinville ma otrzymać dowództwo floty na morzu Śródziemném, zostającéj obecnie pod rozkazami Admirała Parseval-Dechenes.

— Kommissya Izby Deputowanych, wybrana do przejrzenia projektu do kredytu na tajemne wydatki w roku 1846, mianowała swoim Prezesem Marszałka Sebastiani, a sekretarzem P. Felixa Real. Kommissya na przyszłem posiedzeniu naradzać się będzie z Prezesem rady tudzież Ministrami spraw zagranicznych i wewnętrznych, zda zaś Izbie sprawę przy końcu tygodnia.

среди хохота и рукоплесканій своей партіи, спросилъ съ насмѣшкою министровъ, намѣрены ли они и теперь еще предлагать проектъ о реформѣ хлѣбныхъ законовъ? Кабинетъ взялъ это въ соображеніе, и 7-го Іюня распустилъ парламентъ, думая узнать чрезъ это мнѣніе народа. Большинство выборовъ оказалось на сторонѣ Тори, вслѣдствіе чего Виги вышли изъ кабинета, и кормило правленія перешло въ руки сэръ Роберта Пиля.

Въ продолженіе пятилѣтняго его управленія, вопросъ о хлѣбныхъ законахъ не переставалъ быть главною задачею внутренней политики, главнымъ предметомъ борьбы между торисами и вигами, сильнѣйшимъ союзникомъ коихъ въ этомъ отношеніи, было общество противъ хлѣбныхъ законовъ *(Anti-Korn-law-leaque)*, съ тою при томъ разницею, что цѣлію его было совершенное уничтоженіе этихъ законовъ, тогда какъ цѣль виговъ, руководимыхъ лордомъ Росселемъ, состояла въ введеніи постоянныхъ пошлинъ. Только въ послѣднее время, теченіе событій, вліяніе народнаго мнѣнія и случайныя обстоятельства, преимущественно же нынѣшній неурожай картофеля въ Ирландіи, расположили лорда Росселя объявить себя также, въ извѣстномъ циркулярѣ къ своимъ избирателямъ, въ пользу совершеннаго уничтоженія хлѣбныхъ законовъ: чѣмъ, какъ извѣстно, произвелъ онъ минутное колебаніе кабинета сэръ Р. Пиля, который также съ своей стороны, подъ вліяніемъ тѣхъ же обстоятельствъ, перемѣнилъ первоначальное свое мнѣніе, и предложенный имъ нынѣ проектъ относительно временной реформы, а вслѣдъ за симъ и совершеннаго уничтоженія тѣхъ же хлѣбныхъ законовъ, сдѣлалъ кабинетнымъ вопросомъ, отъ принятія или отверженія котораго палатою, зависитъ дальнѣйшее существованіе его министерства.

trwać jeszcze w zamiarze wniesienia zmiany praw zbożowych? Gabinet wziął rzecz do namysłu, i d. 7 czerwca rozwiązał parlament, odwołując się tym sposobem do opinii kraju. Większość wyborów padła na stronę Torysów: w skutek czego Wigowie wyszli z gabinetu, a ster rządu przeszedł w ręce Sir Roberta Peel.

W całym ciągu pięcioletniego jego dotąd zarządu, kwestya praw zbożowych nie przestawała bydź główném zadaniem polityki wewnętrznéj, głównym przedmiotem walki pomiędzy Torysami i Wigami, których najsilniejszym sprzymierzeńcem w tym względzie, była Liga przeciw prawom zbożowym (Anti-Korn-law-league), z tą zawsze różnicą: iż celem jéj było zupełne zniesienie tych praw, celem zaś Wigów, reprezentowanych przez Lorda Russel, zaprowadzenie tylko ceł stałych. W ostatnich dopiéro czasach, bieg wypadków, wpływ opinii i okoliczności czasowe, a mianowicie tegoroczny nieurodzaj kartofli w Irlandyi, spowodowały Lorda Russel, iż w pamiętnym okolniku do swoich wyborców, oświadczył się także za zupełném zniesieniem praw zbożowych: przez co, jak wiadomo, wywołał chwilowe zachwianie się gabinetu Peela, który też ze swojéj strony, pod wpływem tychże okoliczności, zmienił poprzednie swe zdanie, i wniesiony teraz przez siebie projekt, względem tymczasowéj modyfikacyi, a wkrótce i zupełnego zniesienia tychże praw, uczynił kwestyą gabinetową, od któréj przyjęcia lub odrzucenia przez Izby dalszy byt ministerstwa jego zależy.

странныхъ дѣлъ, и въ концѣ недѣли представитъ свой докладъ палатѣ.

16 *Февраля.*

Виртембергскій посланникъ, генералъ Флейшманъ, представлялясь 9 с. м. Е. В. Королю въ частной аудіенціи, сообщилъ Е. В. извѣстіе о помолвкѣ Ея Императорскаго Высочества Государыни Великой Княжны Ольги Николаевны, съ Его Королевскимъ Высочествомъ, Наслѣднымъ Принцемъ Виртембергскимъ.

— Въ *Journal des Débats* напечатано: Мы получили, чрезвычайнымъ путемъ, извѣстія изъ Мадрита отъ 10-го Февраля. Генералъ Нарваэзъ, президентъ совѣта и военный министръ подалъ въ отставку, на которую Королева и согласилась. Полагаютъ, что онъ будетъ назначенъ главнокомандующимъ войсками. При отъѣздѣ курьера распущеніе кабинета считали рѣшительнымъ, и даже разнесся слухъ, что будто бы Королева пригласила генерала Ронкали, генералъ капитана Валенсіи, и маркиза Милафлореса для составленія новаго кабинета.

— Утверждаютъ, что совершенный разрывъ съ Гаити произошелъ по тому поводу, что президентъ Пьерро запретилъ жить въ мысѣ Гаити французскому консульскому агенту, г-ну Дюбракъ, и отказалъ въ уплатѣ требуемаго генеральнымъ-консуломъ вознагражденія. Дипломатическая преписка по сему предмету, часъ отъ часу становилась щекотливѣе, и наконецъ со стороны гаитскаго правительства начались личныя обиды французскому консулу, Г. Левассеру, который прервалъ всѣ сношенія съ президентомъ. Г. Дюбракъ, причина ссоры, прибылъ въ Гавръ, на корабле *Casimir*, а оттуда немедленно отправился съ депешами отъ генеральнаго-консула, Г. Левассера, въ Парижъ.

Англія

Лондонъ, 12 *Февраля.*

Происшедшія превія нижней палаты, не заключаютъ ничего интерессанаго. Засѣданіе открылъ г-нъ Стафордъ О'Бріенъ, защищая поправку г-на Милеса; потому же предмету, произносили рѣчи Гг. Шарманъ Крафордъ, Г. Лефруа и маркизъ Гранби.

— На вчерашнемъ засѣданіи нижней палаты, сэръ Джонъ Грагамъ объявилъ, что онъ перемѣнилъ свое мнѣніе, касательно хлѣбныхъ законовъ, и что хотя онъ самъ владѣетъ недвижимыхъ имѣніемъ, однако подастъ голосъ въ пользу проекта сэръ Роберта Пиля, какъ основаннаго на уважительныхъ обстоятельствахъ. Послѣ того, на сей проектъ сильно нападали лордъ Брукъ и Ворслей, пародируя рѣчи сэръ Р. Пиля, и сэръ И. Грагама, объ измѣненіи сихъ законовъ. Кажется, что этотъ предметъ уже достаточно обсуженъ.

— Сегодня, палата продолжала разсматривать проектъ сэръ Р. Пиля; но такъ какъ изъ знатнѣйшихъ ораторовъ, никто непринималъ участія въ превіяхъ, то оныя были незанимательны. Прежде всѣхъ говорилъ оппозиціонеръ министровъ Г. Колькгунъ; онъ упрекалъ перваго министра въ томъ, что проектъ его неоснователенъ, и даже не достаточенъ для обезпеченія взноса хлѣбной пошлины. Потомъ говорили Г. Вынъ и Ребукъ въ пользу проекта, а Гг. Гидкотъ, Мартенъ, Берингъ и Гаскель, противъ онаго; послѣ чего засѣданіе отсрочено было до слѣдующаго дня.

— Лондонскій лордъ-меръ пригласилъ въ Четвертокъ на засѣданіе членовъ городскаго совѣта, на которомъ будутъ они совѣщаться на счетъ представленія прошеній объ уничтоженіи хлѣбныхъ законовъ.

13 *Февраля.*

Въ полученныхъ изъ Индіи депешахъ заключается, говорятъ, извѣстіе, о новомъ, весьма упорномъ и кровопролитномъ сраженіи. Двѣ аттаки на лагерь сейковъ были отражены. Часть англійскихъ войскъ вынуждена была отступить, но собралась снова, и въ то время когда курьеръ оставлялъ поле сраженія, не было уже сомнѣнія въ томъ, что англійскія войска одержатъ побѣду.

— Нѣсколько членовъ нижней палаты, а въ числѣ ихъ полковникъ Пиль, братъ перваго министра, извѣстили своихъ избирателей объ отреченіи отъ представительства, по поводу объявленія себя въ пользу мѣръ Г. Пиля противъ хлѣбныхъ законовъ.

Dnia 16 *lutego.*

Poseł Wirtembergski, Jenerał Flejschmann, miał onegdaj prywatne posłuchanie u Króla, w celu zawiadomienia, ze strony swego Monarchy, o zaręczynach Jej Cesarskiej Wysokości Wielkiej Xiężniczki Olgi Nikołajewny z następcą tronu Wirtembergskim.

— W *Journal des Débats* czytamy: „Otrzymaliśmy drogą nadzwyczajną nowiny z Madrytu, pod d. 10 lutego Jenerał Narvaez, Prezes Rady i Minister wojny podał swą dymissyę, którą Królowa przyjęła. Sądzą, że będzie mianowany naczelnym wodzem siły zbrojnéj. Przy odjeściu gońca uważano rozwiązanie gabinetu za zupełne, i rozeszła się wieść, że Królowa miała wezwać Jenerała Roncali, Jeneralnego Kapitana Walencyi, i Margrabiego Milaflores, do utworzenia nowego gabinetu.“

— Jako przyczynę zupełnego zerwania z Hajti, podają to, że Prezydent Pierrot stanowczo wzbronił dalszego pobytu w Cap Hajti, ajentowi konsularnemu francuzkiemu, P. Dubrac, i odmówił wypłaty należnego wynagrodzenia, żądanego przez Konsula jeneralnego Noty, wymienione w tym przedmiocie, przybierały coraz drażliwszy charakter, a w końcu, ze strony rządu Hajtyjskiego, zamieniły się w osobiste obelgi przeciw P. Levasseur, Konsulowi francuzkiemu, który też zerwał wszelkie związki. P. Dubrac, przyczyna sprzeczki, przybył okrętem *Casimir* do Hawru, skąd natychmiast odjechał do Paryża. Wiezie on depesze od Konsula jeneralnego, P. Levasseur.

Anglia.

Londyn, 12 *lutego.*

Onegdajsze rozprawy Izby Niższéj, nie przedstawiają nic ciekawego. Otworzył je P. Stafford O'Brien, popierając poprawkę P. Miles. W podobnym celu zabierali głos, PP. Sharman Crawford, P. Lefroy i Margrabia Granby.

— Na posiedzeniu wczorajszém, Sir J. Graham oświadczył, iż zmienił także zdanie w przedmiocie praw zbożowych, i że chociaż jest sam posiadaczem dóbr, przecież głosować będzie za projektem Sir Roberta Peel, jako sprawiedliwym i stosownym. Następnie projekt ten żywo był zbijany przez Lorda Brooke i P. Worsley, którzy parodjowali mowy, miane dawniéj przez Sir Roberta Peel i Sir J. Graham, za prawami zbożowemi. Zdaje się, że rozprawy w tym przedmiocie są już wyczerpane.

— Dzisiaj roztrząsano daléj projekta Sir Roberta Peel; ale ponieważ nie występował nikt z mówców znakomitszych, przeto rozprawy mało zajmowały. Naprzód zabierał głos P. Colquhoun, systematyczny przeciwnik gabinetu, i zarzucał pierwszemu Ministrowi niekonsekwencyą a nawet niedostateczność środków przezeń proponowanych, mianowicie co do opłaty od zboża. Po nim mówili PP. Wynne i Roebuck za projektem, przeciw zaś, PP. Heathcote, Martin, Baring i Gaskell. Dalsze rozprawy odroczono do dnia następnego.

— Lord-Major zwołał na następny Czwartek posiedzenie rady miejskiéj, na którém naradzać się będą w przedmiocie petycyi o bezwłóczne zniesienie praw zbożowych.

Dnia 13 *lutego.*

Depesze z Indyi nadeszłe, zawierać mają raport o nowéj bardzo uporczywéj i krwawéj bitwie. Dwa natarcia na obóz Seików odparte zostały. Część wojska angielskiego musiała się cofnąć, ale zebrało się znowu, i gdy goniec pole bitwy opuszczał, nie było już wątpliwości że Anglicy odniosą zwycięztwo.

— Kilku członków Izby Niższéj, a między innemi Półkownik Peel, brat Pierwszego Ministra, podali rezygnacye swym wyborcom, z powodu oświadczenia się za środkami P. Peel przeciw prawom zbożowym.

— Изъ Ирландіи постоянно получаются неблагопріятныя извѣстія о возрастающей тамъ нуждѣ. По донесенію дублинскаго комитета, во многихъ мѣстахъ, отъ недостатка жизненныхъ припасовъ, появились между жителями лихорадки, и другія болѣзни.

— Въ сѣверной Шотландіи, по причинѣ недостатка въ картофелѣ, происходили безпокойства. Въ Инвернесѣ, 4 с. м, при нагрузкѣ корабля картофелемъ, было первое смятеніе. Подобные безпорядки происходили также въ Гаирнѣ, Кимпбельтоунѣ, Инвергордонѣ и въ другихъ мѣстахъ, что заставило шерифа Инвернесскаго графства принять противъ возмутителей спокойствія строгія мѣры. По послѣднимъ донесеніямъ, безпорядки сіи уже прекращены.

14 Февраля.

Вчера, равно какъ и въ предшествовавшее засѣданіе нижняя палата занималась разсмотрѣніемъ финансоваго проекта Сэръ Роберта Пиля. Пренія эти лишены всякой занимательности и чрезвычайно скучны. Никто ихъ не слушаетъ и никто не читаетъ. Вопросъ о хлѣбныхъ законахъ и свободной торговлѣ, такъ давно уже въ Англіи составляетъ предметъ соображеній и преній, что всѣ доказательства въ пользу и противъ онаго сдѣлались общеизвѣстными и исчерпанными. Теперь настало время практическаго опыта и примѣненія: слова лишились своего вліянія на слушателей и читателей, кои, чрезъ нѣсколько недѣль, будутъ судить о дѣлѣ по послѣдствіямъ. По рѣшеніи нѣскольких вопросовъ, касающихся публичныхъ работъ въ Ирландіи, засѣданіе отсрочено до 15 го числа. Сегодня въ парламентѣ не было совѣщаній.

— Верхняя палата, въ засѣданіи того же числа, утвердила предложеніе лорда Дальгузи, касательно проектовъ желѣзныхъ дорогъ. Лордъ Абердинъ обѣщалъ представить переписку съ испанскимъ правительствомъ, о разрѣшеніи привоза въ Англію испанскаго колоніальнаго сахара.

— Въ журналѣ *Liverpool-Times* сообщаютъ, что герцогъ Веллингтонъ получилъ снова большое число уполномочій отъ членовъ верхней палаты, кои были у него взяты, когда онъ подалъ мнѣніе въ пользу проекта о пониженіи пошлинъ. По этому можно полагать навѣрное, что проектъ сэръ Роберта Пиля будетъ утвержденъ верхнею палатою.

— Лордъ Артюръ Ленноксъ, братъ герцога Ричмонда, будучи принужденъ отказаться отъ званія представителя города Чичестера, по поводу согласія своего на уничтоженіе хлѣбныхъ законовъ, потребовалъ также увольненія отъ должности инспектора артиллеріи. Но сэръ Робертъ Пиль просилъ лорда сохранить послѣднее званіе, принимая на себя представить нижней палатѣ заключенія, кои лордъ Ленноксъ найдетъ нужными сдѣлать по своей части.

— Общество противъ хлѣбныхъ законовъ, дѣятельно собираетъ подписи къ прошенію о немедленномъ уничтоженіи сихъ законовъ; въ одномъ Лондонѣ собрало оно уже до 403,703 подписей. Вчера въ засѣданіи городскаго совѣта, предположено подать о томъ же прошеніе и вмѣнено въ обязанность представителямъ Сити, чтобы они старались поддерживать это требованіе.

Нидерланды.

Гага, 6 Февраля.

Сегодня, снова собралась 2-я палата генеральныхъ штатовъ, для совѣщанія между прочимъ о предоставленіи Россійскому флагу самыхъ выгодныхъ правъ, а равно объ утвержденіи Королевскаго постановленія, отъ 5 Января с г, коимъ повышена пошлина съ бельгійскихъ товаровъ.

— Переговоры съ Бельгіею идутъ успѣшно, и есть надежда, что въ скоромъ времени будетъ заключенъ новый торговый трактатъ.

— Z Irlandyi nadchodzą coraz bardziéj niepokojące wiadomości o wzrastającéj nędzy. Ze śledztwa komitetu Dublińskiéj rady miejskiéj okazało się, że w wielu miejscach, z powodu braku zdrowéj żywności, wynikły gorączki i inne choroby.

— W północnéj Szkocyi, wzrastający brak kartofli był powodem licznych niespokojności. Naprzód wybuchły one 4-go b. m. w Invernes, kiedy miano ładować na okręt, dla wyprowadzenia transport kartofli. Podobne niespokojności pojawiły się także w Hairn, Campbelltown, Invergordon i innych miejscach, co spowodowało Szeryfa hrabstwa Invernes, do zagrożenia burzycielom surowemi środkami. Według ostatnich doniesień, spokojność nie była więcéj przerwaną.

Dnia 14 lutego.

Wczorajsze posiedzenie, równie jak i poprzednie, zajęte było rozprawami nad projektem finansowym Sir Roberta Peel. Rozprawy te są w najwyższym stopniu suche i nudne. Nikt ich nie słucha i nikt nie czyta. Kwestya praw zbożowych i wolnego handlu, jest od tak dawna w Anglii przedmiotem roztrząsania i rozpraw, że wszystkie argumenta za i przeciw są już powszechnie wiadome i zużyte. Teraz przyszedł czas praktycznego doświadczenia i zastosowania; słowa straciły wpływ swój na ludzi, którzy za kilka tygodni o saméj rzeczy z faktów sądzić będą. Po załatwieniu kilku szczegółów bilu w przedmiocie robót publicznych w Irlandyi, posiedzenie odroczono do dnia 15. Dziś parlament nie obraduje wcale.

— W Izbie Wyższéj tegoż dnia przyjęto wniosek Lorda Dalhousie, w przedmiocie roztrząsania bilow kolei żelaznych, a Lord Aberdeen przyrzekł przedstawić korrespondencyą, prowadzoną z rządem hiszpańskim, o wpuszczanie do Anglii cukru kolonijalnego hiszpańskiego.

— Według doniesienia *Liverpool-Times*, Xiąże Wellington otrzymał napowrót większą część pełnomocnictw głosu (proxies) od swoich kollegów Izby Wyższéj, którzy mu je byli cofnęli, dowiedziawszy się, iż oświadczył się za zniżeniem ceł. Tak więc przyjęcie wniosku Sir Roberta Peel w Izbie Wyższéj, zdaje się być zapewnione.

— Lord Arthur Lennox, brat Xięcia Richemond, który zmuszony został, jako stronnik zniesienia praw zbożowych, do złożenia zależnéj od Xięcia reprezentacyi z Chichester, zażądał także uwolnienia od urzędu inspektora artylleryi. Jednakże Sir R. Peel prosił go o zatrzymanie téj godności, ofiarując przedstawić osobiście w Izbie Niższéj wnioski jakieby Lord Lennox co do swego wydziału czynić zamierzał.

— Związek przeciw prawu zbożowemu gorliwie zajmuje się zbieraniem podpisów do petycyi o bezzwłóczne zniesienie prawa zbożowego, i posiada ich już, z rozmaitych parafii Londynu, do 403,703. Na wczorajszém posiedzeniu rady miejskiéj stolicy, zatwierdzono petycyą w podobnym celu, i polecono reprezentantom City popierać takową.

Niderlandy.

Haga, 6 lutego.

Dzisiaj zgromadziła się znowu druga Izba Stanów jeneralnych. Celem jéj narad ma być, między innemi, porównanie Rossyjskiéj bandery z banderami najbardziéj uprzywilejowanych narodów, oraz zatwierdzenie znanego postanowienia Królewskiego, z dnia 5 stycznia r. b., podwyższającego cło od towarów Belgijskich.

— Układy z Belgią idą tak pośpiesznie, iż jest nadzieja, że wkrótce nowy traktat handlowy będzie zawarty.

ВИЛЬНА. въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 22-го Февраля 1846 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*